

Plan för lika villkor

Dokumenttyp Plan	Dokumentnamn Plan för lika villkor	Fastställd/Upprättad Kommunfullmäktige 2023-10-17 § 161	Senast ändrad i dnr: 2023-10-17 Dnr KS/2022-00233
Dokumentansvarig Utvecklingsavdelningen		Tidigare ändringar	Giltighetstid Tills vidare
Dokumentinformation Ersätter Ett sammanhållet Växjö – Växjö kommuns mångfaldsprogram 2015-2025..			

**Växjö
kommun**

Plan för lika villkor

Innehåll

1. Inledning.....	3
1.1. Växjö kommunkoncerns styrmodell.....	3
2. Bakgrund	4
2.1. Syfte.....	4
2.2. Samverkan.....	4
2.3. Hållbara Växjö 2030	5
2.4. Växjö kommuns processer och riktningmål.....	5
2.5. Lagstiftning	5
3. Utvecklings- och insatsområden.....	6
3.1. Minoriteters rättigheter	7
3.2. Jämställdhetsintegrering.....	7
3.3. Barnets rättigheter	8
3.4. Främja inkludering.....	8
4. Begreppslista	10

Dokumentinformation:

Planen har beslutats/reviderats av kommunfullmäktige 2023-10-17 § 161.

1. Inledning

1.1. Växjö kommunkoncerns styrmodell

I Växjö kommunkoncerns styrmodell samlas krafterna för att nå visionen om att skapa en fantastisk plats att bo, leva och verka på för invånare, företag och besökare – idag och i framtiden. Hållbarhetsprogrammet och planer blir levande då de tillsammans med nya initiativ, förändringar och behov ses i en helhet i respektive huvudprocess och stödprocess. Detta förmedlas genom den årliga budgetprocessen till varje nämnd och styrelse.

- Planen förtydligar den politiska viljeinriktningen och tydliggör beroenden och samverkan mellan processer, förvaltningar och bolag. Externa intressenter kan komma att beröras.
- Planen innehåller inga beskrivningar av enskilda aktiviteter utan ger förslag på möjliga åtgärdsområden som kan bidra till positivt till hållbarhetsprogrammets målbilder och huvudprocessernas riktningmål. Enskilda aktiviteter definieras i den årliga budgeten och arbetas in i varje nämnds och styrelser internbudget och affärsplan.
- Planen innehåller inga mål eller nyckeltal. Uppföljning av målluppfyllelse sker genom analys av nyckeltal i Växjö kommuns årliga budget och i Hållbara Växjö 2030.
- Planen inbegriper prioriterade utvecklingsområden och insatsområden som Växjö kommunkoncern har rådighet över eller har möjlighet att påverka. Växjö kommun ses härmed som en möjliggörare för att åstadkomma goda resultat för den långsiktiga utvecklingen tillsammans med externa intressenter.
- Planen innehåller inte aspekter kopplade till organisation eller resurser. Ställningstaganden rörande dessa delar ingår i budgetprocessen.

2. Bakgrund

2.1. Syfte

Syftet med en koncerngemensam plan för lika villkor är att ge en tydlig grund för prioritering i kommunens fortsatta arbete med att främja allas lika rättigheter. Planen ska vara i linje med de relevanta förändringar som har skett inom området och den bör följas upp och revideras vid behov. Fyra utvecklingsområden som Växjö kommun ska prioritera i sitt fortsatta arbete med att främja allas lika rättigheter är: minoriteters rättigheter, jämställdhetsintegrering, barnets rättigheter och att främja inkludering.

Planen för lika villkor skapar en gemensam grund för alla verksamheter i kommunkoncernen och den stödjer ett systematiskt arbete med frågor som rör allas lika rättigheter. Planen har ett verksamhets- och samhällsperspektiv.

Planen bidrar till Växjö kommuns vision att Växjö ska vara en fantastisk plats att bo, leva och verka på för invånare, företagare och besökare – idag och i framtiden!

2.2. Samverkan

Planen för lika villkor är framtagen genom dialog med en utsedd arbetsgrupp och inhämtade synpunkter från samtliga förvaltningar och bolag.

Utgångspunkt för den nya planen har varit uppföljning av det nuvarande Mångfaldsprogram för Växjö kommun, relevant lagstiftning, omvärldsbevakning och interna rapporter och uppföljningar.

Planen pekar på utveckling- och insatsområden som Växjö kommun har rådighet över och den berör alla förvaltningar och bolag inom kommunkoncernen. Planen innehåller inte medarbetarperspektivet eftersom det finns en likabehandlingsplan för Växjö kommuns förvaltningar och bolag.

Genom löpande omvärldsbevakning, samverkan och kunskapsutbyte mellan olika delar av kommunkoncernen och andra intressenter jobbar vi med lika villkor för alla. Tillsammans arbetar vi för ett jämlikt och jämställt Växjö där ingen blir diskriminerad.

2.3. Hållbara Växjö 2030

Planen för lika villkor är kopplad till hållbarhetsprogrammet Hållbara Växjö 2030 och bidrar till alla målbilderna i programmet. Ett av utmaningsområdena som identifieras i Hållbara Växjö 2030 är jämställdhet och jämlikhet. Således blir planen för lika villkor ett verktyg som avser synliggöra och möta utmaningarna inom området.

2.4. Växjö kommuns processer och riktningmål

För att möjliggöra likvärdig service för alla som bor, lever och verkar i Växjö kommun ska planen för lika villkor genomsyra alla huvudprocesser och verksamheter.

Alla förvaltningar och bolag inom kommunkoncern har ansvar att arbeta utifrån planen och därmed bidra till planen.

2.5. Lagstiftning

Planen för lika villkor utgår från tre lagstiftningar: diskrimineringslagen, lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk, och lagen om FN:s konvention om barnets rättigheter.

Diskrimineringslagen fastställer förbud mot diskriminering baserat på kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Lagstiftningen definierar även vad som anses som diskriminering. Lagen innehåller bestämmelser om uppföljning av tillämpningen av lagen.

Lagen om FN:s konvention om barnets rättigheter fastslår varje barns rättigheter och innehåller bestämmelser om mänskliga rättigheter för barn.

I lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk fastställs rättigheter som minoriteterna har i hela landet och inom de speciella förvaltningsområdena. Lagen innehåller även bestämmelser om uppföljning av tillämpningen av lagen.

Följsamheten till dessa lagar är en utgångspunkt för kommunens arbete med lika villkor och planen för lika villkor ramar in Växjö kommuns prioriterade utvecklings- och insatsområden.

3. Utvecklings- och insatsområden

Planen för lika villkor identifierar fyra utvecklingsområden som Växjö kommun ska prioritera i sitt fortsatta arbete med allas lika rättigheter för att bidra till att motverka diskriminering och främja inkludering:

- Minoriteters rättigheter
- Jämställdhetsintegrering
- Barnets rättigheter
- Främja inkludering

Till varje utvecklingsområde har ett antal insatsområden identifierats.

Insatsområden beskriver översiktligt det som ska prioriteras och som avser ha positiv påverkan på Växjö kommuns vision och hållbarhetsprogrammets målbilder samt riktningsmål.

3.1. Minoriteters rättigheter

År 2019 reviderades minoritetslagen¹ och minoriteters rättigheter och skyldigheter stärktes ytterligare. Revidering av minoritetslagen innebär att varje kommun och region är skyldiga att anta mål och riktlinjer för sitt minoritetspolitiska arbete. För att säkerställa att minoritetslagen implementeras och efterlevs ska Växjö kommun:

- informera om minoriteternas rättigheter och det allmännas ansvar enligt minoritetslagen.
- ge de nationella minoriteterna möjlighet till inflytande i frågor som berör dem och så långt det är möjligt samråda med minoriteterna i sådana frågor.
- skydda och främja de nationella minoritetsspråken.
- främja de nationella minoriteternas möjligheter att behålla och utveckla sin kultur.

3.2. Jämställdhetsintegrering

För att arbeta med utmaningsområdet jämställdhet och jämlikhet som identifieras i Hållbara Växjö 2030 är jämställdhetsintegrering en väsentlig strategi att arbeta med. Jämställdhetsintegrering innebär att ett jämställdhetsperspektiv integreras i allt arbete som bedrivs i en organisation. Genom att beakta jämställdhetsperspektivet i alla beslut som påverkar människors villkor möjliggörs ett mer jämställt samhälle. För att arbeta med jämställdhetsintegrering ska Växjö kommun:

- Synliggöra ett jämställdhetsperspektiv i hela styrmodellen.
- Redovisa och analysera individbaserad statistik utifrån könsfördelning där det är möjligt.
- Integrera jämställdhetsperspektiv i upphandling där det är relevant utifrån upphandlingsföremålet.

¹Lag om nationella minoriteter och minoritetsspråk (2009:724)

3.3. Barnets rättigheter

Sedan 1 januari 2020 gäller FN:s konvention om barnets rättigheter som svensk lag. Detta innebär att konventionens alla artiklar ska tillämpas. I syfte att stärka arbetet med barnets rättigheter ska Växjö kommun:

- Använda barnrättsbaserat beslutsunderlag i nämndernas och styrelsers beslutsunderlag.
- Möjliggöra att barnets rättigheter beaktas i Växjö kommuns budgetbeslut.
- Följa upp, analysera och synliggöra barns livsvillkor.
- Utveckla metoder och arbetssätt för att öka barns delaktighet i frågor som berör dem².

3.4. Främja inkludering

Växjö kommun ska ge likvärdiga villkor och likvärdigt bemötande för alla som bor, verkar och lever i Växjö kommun. Med syftet att Växjö kommuns tjänster, service och bemötande ska vara fritt från diskriminering ska Växjö kommun:

- Kartlägga, analysera och synliggöra invånarnas livsvillkor.
- Tillämpa ett inkluderande och normkritiskt förhållningssätt i all kommunikation.
- Anpassa och tillgängliggöra kommunikationen till kommuninvånarnas olika behov.
- Beakta ett intersektionellt perspektiv vid alla relevanta beslut.
- Öka delaktighet och inhämtande av synpunkter genom samverkan med intressenter och organisationer.

² Kommunen har särskilt utsedda barnrättsombuden med syftet att ge stöd till förvaltningar och bolag i deras arbetet med barnets rättigheter

- Säkerställa att stadens allmänna platser och kommunala anläggningar är tillgängliga för alla som bor, lever och verkar i Växjö kommun³.
- Säkerställa myndighetsutövning och bemötande gentemot invånare på ett likvärdigt sätt.

³ Se även *Riktlinjer för utformning av stadsmiljö*, Växjö kommun

4. Begreppslista

Intersektionellt perspektiv - ett analytiskt perspektiv som uppmärksammar hur relationer av överordning och underordning skapas och upprätthålls i samspel mellan etnicitet, funktionsnedsättning, klass, kön, religion och sexualitet.

Normkritiskt perspektiv- ett normkritiskt perspektiv som synliggör och problematiserar normer som utgör föreställningar om hur en människa bör vara. Att använda ett normkritiskt perspektiv är ett sätt att arbeta mot diskriminering och exkludering.

Jämställdhetsintegrering- en politisk strategi för att uppnå ett jämställt samhälle. Strategin innebär att ett jämställdhetsperspektiv ska finnas med i alla beslut, på alla nivåer och i alla steg av processen, av de aktörer som deltar i beslutsfattandet.